

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

15. Alie quæstiones eiusdem argumenti diluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

aut hereditatem, & dominium eius solum acquirat iure civili, non gentium, & in ius civile Princeps habet potestatem. Communis tamen opinio est, ut Princeps possit naturalium restitutionem concedere, quamvis sit hæreditas ad successores delata antequam eam ipsius successores adierint non postea.

Vndecimo quaeritur, An filius naturalis, vel spurius possit auctoritate Principis fieri legitimus etiam vivente & annuente patre, etiam si filij naturales & legitimi ipsius patris non consenserint. Respondet Covarruias loco citato, in numero septimo ex sententia Baldi, Alexandri, & aliorum, non posse, quia huiusmodi naturalium restitutione maxime nocet prædictis filiis: sic enim legitima portio eis debita minueretur absque eorum consensu: & ideo necessarius est eorum consensus, ne damno afficiantur. Quare necesse est, ut certior fiat Princeps de filiis naturalibus & legitimis extantibus, alioqui subrepticia censetur naturalium restitutio, si mentio illorum filiorum facta non sit, ut ait *ibidem* Covarruias.

CAP. XV.

Alia quaestiones eiusdem argumenti diluuntur.

Sciendum est, regulam esse Cancellariae ordine quadragesimam octavam, quæ sic habet: [Item voluit, quod in dispensationibus super defectum naturalium, ut possint succedere in bonis temporalibus, ponatur clausula, quod non præiudicetur illis ad quos successio bonorum ab intestato pertinere debet.] Vbi Glossa ad hanc regulam ait esse constitutum, quia Papa in locis, quæ pertinent ad patrimonium B. Petri, non restituit aliquos naturalibus, nisi prædicta clausula adiecta. Nam in locis, inquit, Imperij non potest (vel meo iudicio melius, non solet) naturalium restitutionem concedere in hæreditariis successioneibus.

Primo quaeritur, An cum Princeps aliquem legitimum efficit, vocandus sit is, qui est substitutus, sub illa conditione, si absque liberis hæres institutus pater deceaserit? Communis est opinio, quam habent Ancharanus Alex. Decius, & alij apud Covarr. in epitome par. 2. cap. 8. §. 9. nu. 8. eum vocandum esse: quia non creditur Princeps id privilegium concedere cum damno & detrimento eius, qui est substitutus.

Secundo quaeritur, An extantibus filiis legitimis & naturalibus, vna cum illis succedat is quem Princeps legitimum facit? Respondet Covarruias loco citato, numero octavo, fieri legitimum, ut succedat in bonis parentum, & aliorum consanguineorum, tum ex testamento, tum ab intestato: quare ius habet dicendi, nullum esse testamentum, in quo ipse præteritus, aut sine debita causa exheredatus est: & dicendi, inofficiosum esse testamentum, in quo non est ei relicta portio legitima. Sic communis opinio teste Covarruias ex Authens. Quibus modis natura efficiant sui. §. Et quoniam varie, & §. Reliqui, & §. si quis ergo, vers. sit igitur licentia.

Tertio quaeritur, An si filij legitimi & naturales non extent, sed superstites sint ascendentes, eorum mentio facienda sit, cum quis legitimus sit rescripto Principis? Respondet cum communi sententia, quam habet Covarruias in epitome part. 2. cap. 8. §. 9. num. 7. & Molina lib. 3. de primogenitura cap. 3. num. 2. & 10. & Emmanuel à Costa Lufitanus in l. Gallus, §. & quid si tantum num. 141 ff. de liberis, & posthumis, faciendam esse, quoniam iure gentium legitima portio ascendentes debetur: quamvis iustis de causis, Princeps auctoritate denegari ac tolli queat.

Quarto quaeritur, An si filij legitimi naturalesque extent, Princeps credatur filium naturalem, vel spurium reddere legitimum, etiam si inde minuatur legitima illorum portio? Respondent Covarruias, & Molina in locis supra citatis, restitutionem prædictam naturalium intelligendam esse ficti, etiam si minuatur portio legitima

filiorum & naturalium: dummodo, cum petitur à Principe restitutio naturalium, facta sit mentio filiorum naturalium & legitimorum: quia Pater dum vivit, id potest iustus ex causis à Principe petere & impetrare, & proinde potest Princeps id iuste concedere. Si vero mentio non fiat illorum filiorum, non creditur Princeps restitutionem naturalium facere, cum tanto eorum detrimento: ideo subrepticia restitutio censetur, ut paulo ante dixi.

Quinto quaeritur, Ad quem Principem pertinet restituere naturalibus filium clerici ex sacrilegio natum? hoc est, filium sacerdotis, vel alicuius in sacris Ordinibus constituti, ut Diaconi, vel Subdiaconi. Dux sunt opinionones, ut constat ex Covarr. in epitome de sponsalibus, & matrimonio par. 2. cap. 8. §. 8. nu. 19. Vna docet civilem Principem id posse, & ad eum spectare, legitimum facere filium spurium clerici sacris Ordinibus initiati, ut tanquam hæres succedat in bonis profanis patris, hoc est, in bonis ipsius patrimonialibus, ac ut possit ad dignitates, honores, ad munera ad officia civilia promoveri. Sic Bartolus, Paulus, Socinus, quos in eodem loco refert, & sequitur Covarruias, adiciens hanc esse communem sententiam: quam etiam sequuntur Ioannes Andreas in cap. Per venerabilem, qui filij sunt legitimi. Præpositus *ibidem*, Lambertinus de iure patron. lib. 1. par. 2. q. 2. art. 27. num. 17. Calderin. conf. 3. tit. qui filij sunt legit. Id probant, quia filius huiusmodi est laicus, & est Principis secularis potestati, & iurisdictioni subiectus. Item, solum restituitur naturalibus in ijs, quæ profana & civilia sunt, scilicet, ut patri succedat in bonis patrimonialibus, & ut fungi possit civilibus officiis: ergo ad civilem Principem pertinet, ius naturalium ipsi concedere.

Alter sententia affirmat, hanc naturalium restitutionem esse petendam à summo Pontifice, non à Principe seculari. Sic Dominicus in cap. ultim. §. 1. de iudic. in 6. Alex. in conf. 87. volum. 2. quod incipit: Visti codicillis, Paulus Parisius confil. 2. num. 23. lib. 2. Socin. sibi contrarius conf. 65. vol. 3. Ratio eorum est, quia clericorum bona sunt à Principum civilium iurisdictione libera & exempta, ut docet Panormitanus in cap. Ecclesia, de constitut. Item, quia filius legitimus non fit, nisi consentiente patre: at pater cum clericus sit, etiam sponte sua nequit eorum Iudice seculari causam aliquam tractare, cap. si diligenti, De foro compet. Ego sane consilium darem, ut ab utroque Principe huiusmodi naturalium restitutio peteretur.

Si roges, quid iuris sit, si filius non laicus, sed clericus fuerit? Covarruias *ibidem* idem iuris esse sentit, si filius clericus sit, & legitimus naturalibus sit restituendus, ut in bonis patris profanis, non Ecclesiasticis succedat: & id probat testimonio Ioan. Andreae, Præpositi, & Lambertini. Sed Decius conf. 130. late probat, clericum etiam minoribus Ordinibus initiatum, non nisi à Pontifice Maxim. posse legitimis naturalibus restitui: eo quod clericus sit, & proinde à civilium Principum potestate exemptus, & liber. Hæc opinio mihi placet.

CAP. XVI.

De filij legitimis & naturalibus.

Primo quaeritur, Quinam sint filij legitimi & naturales? Respondeo, eos esse qui nati sunt ex legitimo coniugio. cap. Quod nobis cap. causam quaest. 2. cap. labor. Quis filij sunt legitimi cap. tua, de ordine cognitionum. Institut. de patria potestate. Dicuntur naturales, quia sunt generatione, non adoptione filij: legitimi, quia nati sunt secundum leges & iura.

Secundo quaeritur, An filij nati ex parentibus Paganis, vel Iudæis, inter quos matrimonium ratum erat & firmiter more institutoque ipsorum sint legitimi, si parentes

ad hunc